

Letnji semestar, 2022/23

PREDMET: IT390 - Profesionalna praksa i etika

Domaći Zadatak br. 1

Student: **Aleksa Cekić 4173**

Asistent: **Konstantin Ađanin**

Datum izrade: **30.05.2023**

Tekst Zadataka

Pročitajte sledeći tekst, zatim napišite esej u Word-u dužine oko 3 000 karaktera sa belinama, u kome ćete izneti odgovore na postavljena pitanja i svoje mišljenje o situaciji koja je u tekstu predstavljena.

Džoni

(Džejms Grifin)

Šestogodišnji Džoni vozio se sa svojim ocem kada su ih zaustavili zbog prebrze vožnje. Otac je pružio policajcu novčanicu od dvadeset dolara zajedno s vozačkom dozvolom. „U redu je, sine”, rekao je otac kad su nastavili vožnju. „Svi to rade.”

Kao osmogodišnjak bio je prisutan kad je porodično veće, kojem je predsedavao ujak Džordž, raspravljalo o najboljem načinu da smanje porez. „U redu je, mali”, rekao je njegov ujak. „Svi to rade.”

Kad je imao devet godina, mama ga je pvela na njegovu prvu pozorišnu predstavu. Čovek na blagajni nije mogao da nađe kartu za slobodno mesto dok mama nije pronašla dodatnih pet \$ u svojoj torbici. „U redu je, sine”, rekla je. „Svi to rade.”

Kad je imao 12 godina, razbio je naočare na putu do škole. Njegova tetka Fransin uverila je osiguravajući zavod da su ukradene i oni su platili 75 dolara. „U redu je, dete”, rekla je. „Svi to rade.”

S 15 godina igrao je na poziciji desnog beka u srednjoškolskome ragbijaškom timu. Trener mu je pokazao kako da zaustavi i istovremeno zgrabi protivničkog igrača za majicu tako da sudija ne vidi. „U redu je, mali”, rekao je trener. „Svi to rade.”

Kad je imao 16, prihvatio je svoj prvi letnji posao u samoposluzi. Njegov zadatak je bio da prezele jagode stavlja na dno kutije, a dobre, koje se vide, na vrh. „U redu je, mali”, rekao je poslovođa. „Svi to rade.”

Kao osamnaestogodišnjak Džoni je zajedno sa svojim komšijom konkurisao za stipendiju na fakultetu. Džoni je jedva prolazio u školi. Njegov je komšija pripadao grupi od 3% najuspešnijih učenika u razredu, ali nije znao da igra na poziciji desnog beka. Džoni je dobio stipendiju. „U redu je, sine”, rekli su njegovi roditelji. „Svi to rade.”

Kad je imao 19, pristupio mu je student s više godine i ponudio odgovore na test za 50 \$. „U redu je, mali”, rekao je. „Svi to rade.”

Džonija su na testu uhvatili u prepisivanju i osramoćenog poslali kući. „Kako si to mogao učiniti majci i meni?” rekao je otac. „Tako nešto nisi mogao naučiti kod kuće.” Tetka i ujak bili su takođe šokirani.

Ako postoji išta što odrasli ne mogu da podnesu, to je dete koje vara.

Pitanja:

Da li bi navedena priča mogla biti realna? Šta je suštinski problem u ovom primeru? Na koje prepreke može naići osoba koja želi da ispravno moralno postupi u današnjem društvu?

Smatrate li da se može moralno ispravno delovati u društvu koje je iskvareno? Objasnite.

Dovedite opis Džonijevog iskustva u vezu sa sledećim pitanjima: Može li uopšte postojati moralno dobro privređivanje? Šta uopšte zovemo dobrim privređivanjem? Šta mislite kako je moguće pomiriti sticanje materijalnog bogatstva s moralno dobrim?

Rešenje zadatka

Priča koja je opisana u ovom tekstu je realna. Ovakve pojave nisu retke danas, štaviše strašnije je koliko se ovakve stvari često dešavaju. Što se tiče ove priče, svako od nas može biti Džoni. On je od strane okruženja nesvesno navikavan na ovakve postupke koji nisu moralno ispravni.

Veliki problem danas predstavlja društvo u kome se nemoralni postupci zarad svoje koristi smatraju normalnom pojavom i često se na njih ne obraća pažnja. Ja verujem da se u društvu u kome manjinu predstavlja pojedinac, sklon neispravnom moralnom delovanju, može ispravno postupiti. Najbitnije što pojedinac može imati jeste sigurnost u svoje odluke i mirnu savest nakon svojih postupaka.

Ovakve situacije se dešavaju prilikom izbegavanja neprijatnih situacija, kao i izbegavanja snošenja posledica. Govoreći da "svi to rade" ubeđujemo sebe da je okej da radimo loše stvari u našu korist, sve u cilju nedostatka odgovornosti i nedovoljno želje da se čovek suoči sa realnošću, jer ako svi ostali to rade onda mora da je to okej. Ovakvih situacija ima dosta. Ljudi koji se nalaze u problemima, najčešće pribegavaju najlakšim rešenjima a to su uglavnom laži, prevare, nedovoljno sagledavanje stvari a sve u cilju da se iznudi nekakva korist i da se do cilja dođe na lakši način. U takvim situacijama čovek se lako može prevariti i biti nesvestan težine situacije u kojoj se nalazi. Takve odluke, pored samog činilaca imaju uticaja i na osobe u njegovom krugu.

To se može primetiti u ovoj priči, ljudi oko džonija koji si činili ovakve postupke su pokazali da je okej "izabrati lakši cilj" u nekoj problematičnoj situaciji, dok džonijevo prepisivanje je osramotilo njegovu porodicu. Na kraju sve dolazi nazad do njihovih odluka. Lično ne bih krivicu stavio na Džonija zbog toga što je od malena navikavan na loše stvari.

U redu je grešiti. U donošenju odluka se često greši ali se na taj način uči o ispravnosti i pravilnim postupcima. Na greškama se uči pa tako čovek može izbeći brojne pogrešne odluke koje je ranije donosio i učiniti na kraju ispravnu moralnu stvar. Za to je potrebno imati želju i nameru da postupimo na ispravan način.